

Návod

- Vazák se zhotovuje z ocelových lan nemazaných s nemazanou nekovovou nebo kovovou duší, holých nebo pozinkovaných. Přednostně se k výrobě vazáků používají lana podle ČSN 02 4322 a ČSN 02 4324 s vinutím protisměrným pravým vyrobená z drátů s jmenovitou pevností v tahu 1570 a 1770 MPa.
- Vazák s nalisovanými objímkami musí odpovídat ČSN 02 4481. Minimální vzdálenost mezi vnitřními okraji objímků musí být desetinásobkem jmenovitého průměru lana. Vázací lana s nalisovanými objímkami nesmějí být používána v prostředí, kde jsou bezprostředně vystavena sálavému teplu nebo dotyku s předměty s povrchovou teplotou větší než 60°C.
- Vazák se zapletenými oky musí odpovídat ČSN 02 4468. Minimální vzdálenost mezi konci zápletů musí být desetinásobkem jmenovitého průměru lana. Vázací lana se zapletenými oky nesmějí být používána v prostředí, kde jsou bezprostředně vystavena sálavému teplu nebo dotyku s předměty s povrchovou teplotou větší než 200°C.
- Jednoprarmenný vazák musí být jedním z typů znázorněných na obrázku. Je-li použito koncového příslušenství, doporučuje se, aby oko bylo vybaveno očnicí.
- Víceprarmenné vazáky se skládají ze dvou, tří nebo čtyř jednoprarmenných vazáků, které jsou na svých horních koncích spojeny závěsným okem. U čtyřprarmenných vazáků musí být každý ze dvou párů pramenů připojen k hlavnímu závěsnému oku přechodným článkem.
- Jmenovitá délka jednoprarmenného vazáku /je délka mezi závěsnými body koncovek, ať jsou to měkká oka, očnice, závěsná oka, háky, třmeny či články. Délka se měří bez zátěže. Tolerance délky nesmí přesáhnout větší z hodnot danou / 0,5% požadované délky. U víceprarmenných vazáků nesmí rozdíl v délce jednotlivých pramenů přesáhnout větší z hodnot / dvojnásobek průměru lana nebo / 0,5% požadované délky.
- Vazák je možno použít tehdy, pokud břemeno svým tvarem a tuhostí, jakož i teplota pracovního prostředí umožňuje bezpečné uvázání. Vazáky jsou vhodné pro uvázání těžších břemen zaobleného tvaru. Nemají se ohýbat přes hrany s poloměrem zaoblení menším než je 2,5 – násobek průměru lana; v žádném případě však poloměr zaoblení nesmí být menší než je průměr lana. Oka mohou být namáhána pouze tahem. Břemeno se doporučuje zavěšovat nejméně na dvou nosných průřezích lana, aby se zabránilo rozkrucování lana. Vazák má být ve všech svých částech rovnoměrně zatížen; těžiště má být před uvázáním pod osou závěsu.
- Nosnost vazáku WLL (working load limit) je definována jako maximální hmotnost břemena, kterou je vazák schopen zvednout, spustit nebo udržet zavěšenou; vypočítává se z jmenovité nosnosti lana a součinitele bezpečnosti:
$$WLL = (F_0 \cdot K_e) / (k_m \cdot k_u)$$
- Běžně používané způsoby uvázání, nosnosti WLL a nosnosti v závislosti na způsobu uvázání a úhlu jejich rozevření jsou uvedeny v tabulkách.
- Uvázání vazáků na smyčku se nedoporučuje z důvodů možnosti rázů při zatahování smyčky a zvýšeného namáhání na otláčení a ohyb; i přesto je přípustné. Je-li uvázací lano vybaveno očnicí nebo je takové uvázání jednorázové, snižuje se nosnost na 80% hodnoty WLL. V ostatních případech se snižuje nosnost na 50% hodnoty WLL.
- Při uvázání víceprarmenných vazáků je nutné přihlídnout k úhlu sklonu (alfa) případně k úhlu odklonu (beta) pramenů. Úhel beta k vertikále nesmí v žádném případě přesáhnout 60°. Úhel alfa mezi protějšními prameny nesmí přesáhnout v žádném případě 120°. Hodnoty koeficientů a WLL tří- a víceprarmenných vazáků uvedených dále v tabulkách, jsou správné jen za předpokladu, že zátěž je rovnoměrně rozložena mezi všechny prameny. Pokud není spolehlivě zajištěno rovnoměrné zatížení všech pramenů tří- a víceprarmenného vazáku, je nutno považovat pouze dva za nosné.